

Dzień Pamięci Ofiar Zbrodni Katyńskiej – polskie święto państwowe obchodzone jest co roku 13 kwietnia.

Święto to, zostało uchwalone 14 listopada 2007 roku przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, w celu oddania hołdu ofiarom zbrodni katyńskiej.

W Polsce, wznoszenie oficjalnych pomników katyńskich stało się możliwe dopiero po przemianach ustrojowych w 1989 r. Liczbę powstałych od tego momentu upamiętnień ofiar zbrodni NKWD można liczyć w tysiącach. Oprócz klasycznych pomników są również mniejsze formy – tablice poświęcone wydzielonym grupom, na przykład- oficerom konkretnych formacji czy służb, a także dęby sadzone dla uczczenia pojedynczych ofiar w ramach programu „Katyń... Ocalić od zapomnienia”.

Lubelskie listy zawierają 4243 pozycje w większości o ustalonych nazwiskach, a w pozostałych przypadkach opisane jako nierozpoznane bądź pozostawione bez żadnej informacji.

**Od 2009 roku nasza
szkoła uczestniczy w
projekcie „Katyń... ocalić
od zapomnienia”.
Informacje o tym
znajdziecie na stronie
szkoły (Aktualności).**

**W naszej prezentacji
przedstawiamy katyńskie
pomniki lubelskie.**

**Przegląd rozpoczęliśmy od
symbolicznej Mogiły Katyńskiej
na cmentarzu przy ul. Lipowej
w Lublinie.**

DORMITORIUM - SYMBOLICZNA MOGIŁA KATYŃSKA

**znajduje się na terenie cmentarza komunalnego (dawnej
wojskowego), w południowo-zachodnim rogu kwatery C, na
cmentarzu przy ul. Lipowej. Upamiętnia ona śmierć dwustu
osiemdziesięciu jeden Ofiar Katynia, zamordowanych przez
NKWD w 1940 r. - jeńców obozu Kozielsk, Ostaszków i
Starobielsk oraz aresztantów osadzonych w licznych
więzieniach zachodniej Ukrainy i Białorusi. Pomordowani
byli oficerami Wojska Polskiego, żołnierzami Korpusu
Ochrony Pogranicza i Żandarmerii Wojskowej,
funkcjonariuszami Policji Państwowej i Straży Więziennej
oraz innych służb państwa polskiego, którzy dostali się do
niewoli sowieckiej we wrześniu i październiku 1939 r.
Wszyscy byli osobiście lub rodzinnie związani z Lublinem.**

Dormitorium katyńskie na cmentarzu wojskowym przy ul. Lipowej w Lublinie

Tablice pomordowanych w Dormitorium Mogiły Katyńskiej przy ul. Lipowej w Lublinie.

KRZYŻ KATYŃSKI

Przy ulicy Głębokiej, niedaleko Miasteczka Akademickiego, 11 grudnia 2005 roku nastąpiło uroczyste odsłonięcie Pomnika Ofiar Katynia. Znajduje się tu betonowy krzyż z napisem „Katyń”, a na dole mieszczą się tablice. Na jednej z nich jest fragment modlitwy papieża Jana Pawła II za poległych w Katyniu, na kolejnych jest ilość pomordowanych Polaków oraz tablica informująca, że pomnik postawiono w hołdzie ofiarom zbrodni katyńskiej. Corocznie odbywają się tu uroczystości miejskie poświęcone tej tragicznej rocznicy.

W HODŁIE
OFIAROM ZBRODNI KATYŃSKIEJ

OFICEROM WOJSKA POLSKIEGO
ZOENIERZOM
KORPUSU OCHRONY POGRANICZA
ZANDARMERII WOJSKOWEJ
FUNKCJONARIUSZOM POLICJI PAŃSTWOWEJ
STRAŻY GRANICZNEJ I SŁUŻBY WIEZIENNEJ

SPÓŁECZYSTWO LUBELSKICZYŃCY
4.3.2004

WIEŚNIA 1939 R.
OWSKIM NAJEZDZCA POLSKIE
ADY WÓJSKA ZSRZ
DZIEŃ DUCZNY
W JENIECKICH NKWD
W KOKU
KICH ZAMORDOWANO
OBOZU KĘZIELSK
7 OBOZU OSTASZKÓW
Z OBOZU STAROBIEŁSK
ICY 7 805 JĘNCÓW

Wspomnijcie ich pamięć

„Wszchemogący wieczny Boże,
Ojciec ludów i narodów,
błagamy Cię,
przyjmij dar świadectwa wiary,
męki i śmierci synów naszego narodu
umęczonych i zamordowanych na Wschodzie;
uczyn ich ofiarę
posiewem wolności i pokoju!...”

Jan Paweł II, papież

W HOŁDZIE
OFIAROM ZBRODNI KATYŃSKIEJ

OFICEROM WOJSKA POLSKIEGO
ŻELNIERZOM
KONIECZNYM OCHRONIĄCZKOM
ZANIEBANYM WOLONTARIOM
FUNKCJONARIOM POLICJI PAŃSTWA
SZYBKOŚCI I SŁUŻBY WNE

W imieniu
Prezesa
Rządu
Polski
Przewodniczącego
Senatu
Ministrów
Kierownika
Biura
Kierownika
Kierownika

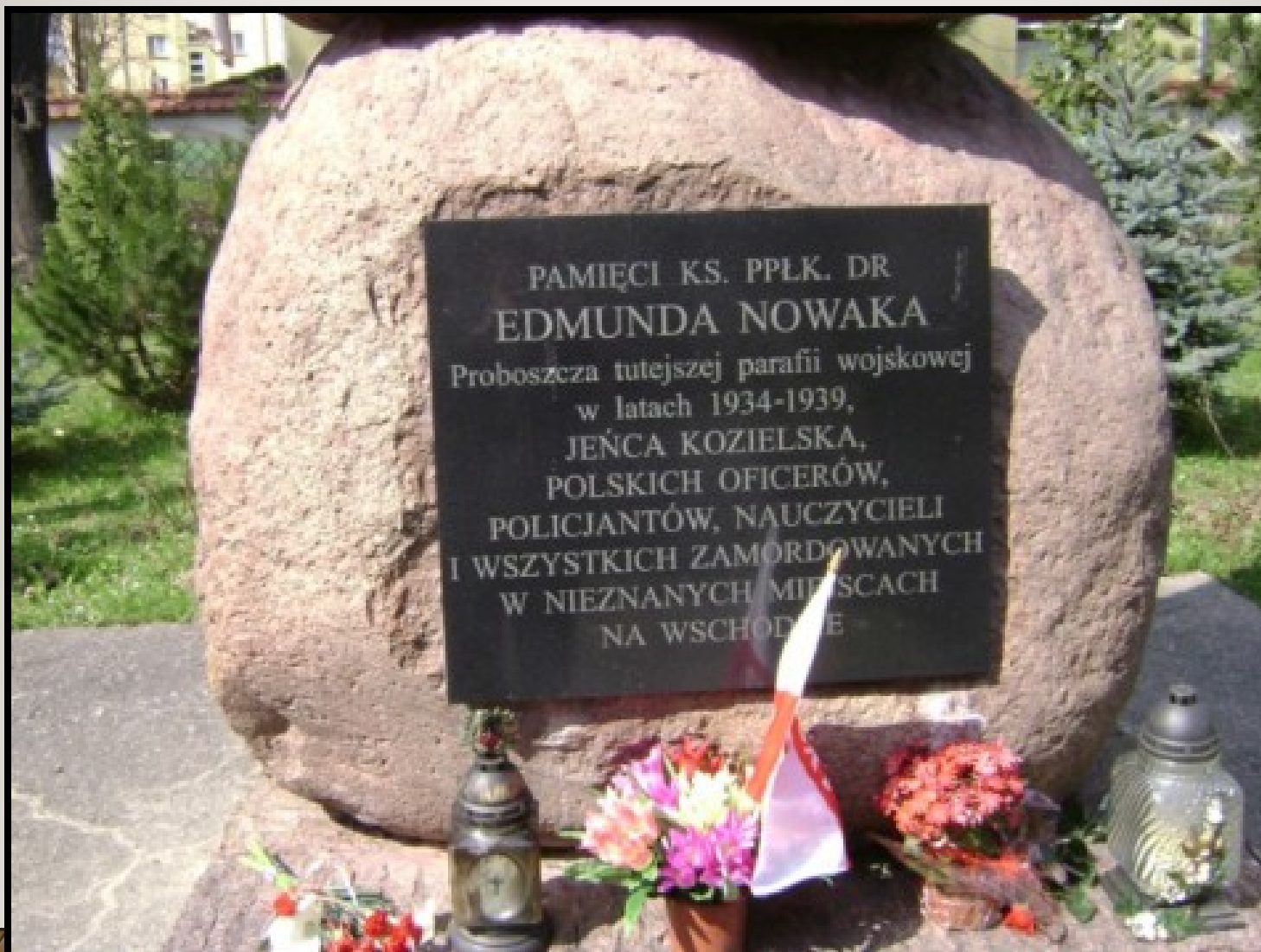
**Obok Kościoła
Garnizonowego przy
Al. Raławickich**

w Lublinie

**znajduje się Krzyż
Katyński poświęcony
pamięci proboszcza
parafii i wszystkich,
którzy zginęli na
Wschodzie.**

Napis na obelisku pomnika Krzyża Katynia

Pomnik KATYŃ 1940

W Lublinie jest również ten pomnik, poświęcony ofiarom Katynia 1940.

Na placu przy kościele pw. św. Michała Archanioła, przy ulicy Fabrycznej w Lublinie, odsłonięto pomnik oraz tablicę pamiątkową poświęconą pamięci Polaków zabitych w Katyniu w 1940 roku.

Posadzono również 8 dębów pamięci, każdy upamiętnia jedną, konkretną osobę. Inicjatorem tych wydarzeń była parafia oraz placówki oświatowe działające na jej terenie.

Pomnik został odsłonięty w 2010 r.

**11 października
2020 r.**

**w Kościele
Garnizonowym
w Lublinie, przy
Al. Racławickich
20, odsłonięto
tablicę
upamiętniającą
10 duchownych
wojskowych –
ofiary zbrodni
katyńskiej,
którzy urodzili
się, bądź
posługiwali na
Lubelszczyźnie.**

Uroczyste odsłonięcie tablicy w Kościele Garnizonowym w Lublinie.

**24 kwietnia 2012 – odbyło się odsłonięcie
tablicy pamiątkowej poświęconej
Bolesławowi Rybczyńskiemu.**

**Bolesław Rybczyński - przedwojenny policjant z Lublina
zamordowany przez NKWD, ma swoją tablicę przy VI LO.
Bolesław Rybczyński mieszkał przy ul. Kunickiego w Lublinie, służył
w III komisariacie. Był więźniem obozu w Ostaszkowie.
Zginął w 1940 roku w Twerze zamordowany przez funkcjonariuszy
NKWD. Znajduje się na lubelskiej liście katyńskiej.**

**Odśłonięcie tablicy Ofiar Katynia w Lublinie 13 kwietnia 2010.
Społeczność Szkoły Podstawowej nr 52, parafia, Instytut Agrofizyki
PAN w Lublinie zorganizowały uroczystość związaną z posadzeniem
Dębów Pamięci.**

**U honorowano: por. Zygmunta Rozwadowskiego, mjr Michała Hakiela
mjr Karola Czachora**

Dęby katyńskie posadzone na terenie Szkoły Podstawowej nr 52 w Lublinie (na Felinie), przy ul. Władysława Jagiełły 11

**29.04.2019 - młodzież szkoły przy ul. Wyścigowej 31
zapaliła znicze przy posadzonym przed szkołą w 2010 r.
„Dębie Pamięci” oraz obelisku upamiętniającym
podpułkownika Tomasza Kuśmierka, zamordowanego
w Katyniu w kwietniu 1940 r.**

**Dąb Katyński i obelisk przy
szkole na ul. Wyścigowej
w Lublinie**

**Obok naszej szkoły
jest ulica gen. bryg.
Mieczysława
Smorawińskiego.**

Gen. dyw. Mieczysław Smorawiński

**Mieczysław Smorawiński (1893-1940)
- legionista, uczestnik walk o Lwów
i wojny polsko-bolszewickiej,
który w październiku 1934 r. objął
dowództwo Okręgu Korpusu II
w Lublinie. W kampanii 1939 r.
organizował mobilizację,
uzupełnienia i zaopatrzenie dla
napływających na Lubelszczyznę
jednostek. Zamierzał przedostać się z
grupą oficerów na Węgry. Został
zatrzymany przez Armię Czerwoną
podczas próby opuszczenia
Włodzimierza. Znalazł się w obozie
NKWD w Terlicy, skąd przewożono go
na przesłuchania do Moskwy. W
listopadzie 1939 r. osadzono go
w obozie w Kozielsku. Został
zamordowany w Katyniu 1940 r.
W 2007 r. był pośmiertnie
awansowany do stopnia generała
dywizji.**

11 grudnia 2020 odbyły się uroczystości odsłonięcia tablicy pamiątkowej, umieszczonej na budynku Wojewódzkiego Sztabu Wojskowego w Lublinie, upamiętniającej gen. dyw. Mieczysława Smorawińskiego.

**Tablica pamiątkowa.
Mieczysława
Smorawińskiego
w Lublinie.**

**Groby generałów
Smorawińskiego i
Bohaterewicza w Katyniu
(2010)**

Ponad 20 pamiątek po generale Mieczysławie Makarym Smorawińskim można oglądać w Muzeum Martyrologii “Pod Zegarem” w Lublinie. Eksponaty na wystawie nigdy dotąd nie były prezentowane, dopiero tutaj po raz pierwszy (18.04.2018).

Jedną z najbardziej wyjątkowych pamiątek jest papierośnica, którą generał miał w roku 1915 podczas walk. Został wtedy ranny, to ona uratowała mu życie. Jest pocięta, bo trafiły w nią kule – mówi kierownik Muzeum Martyrologii “Pod Zegarem”, Barbara Oratowska.

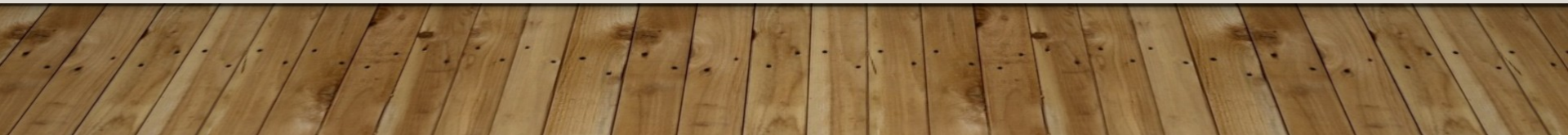
<https://radio.lublin.pl/2018/04/pamiatki-po-generale-smorawinskim-na-wystawie-muzeum-martyrologii-pod-zegarem-2/>

Decyzja Rada Miasta Lublin z dn. 3 marca 2014:

„Uliczka odchodząca od ul. Lipowej i prowadząca do parkingu Plaza Lublin oraz do ul. Obrońców Pokoju przestała być „bezimienna”. Od poniedziałku nosi miano: "Ofiar Katynia".

Program "Katyń ocalić od zapomnienia" w 2008 r. zainicjowało Stowarzyszenie "Parafiada". „Celem programu jest posadzenie 21 857 Dębów Pamięci. Każdy Dąb upamiętnia konkretną osobę, która zginęła w Katyniu, Twerze lub Charkowie, według zasady jeden Dąb - to jeden "Katyński Bohater". W Programie uczestniczą szkoły, ośrodki wychowawcze, drużyny harcerskie, urzędy gmin, starostwa powiatowe oraz inne instytucje i organizacje. Po zgłoszeniu - uczestnicy otrzymują certyfikat, poświadczający, że Dąb Pamięci został zasadzony dla uczczenia tego konkretnego bohatera. Zwykle zgłoszenie do Programu staje się impulsem do odszukania przez uczestników, np. uczniów placówki, śladów życia i często bogatej działalności „ich lokalnego Bohatera” na rzecz wspólnego dobra mieszkańców powiatu czy gminy”.

**Nasza szkoła bierze udział w programie
„Katyń... ocalić od zapomnienia...”**

Dęby Pamięci przed naszą szkołą.

DĘBY PAMIĘCI

Lublin, 22 kwietnia 2010 r.
Lublin, 7 kwietnia 2011 r.
Lublin, 18 kwietnia 2012 r.

Program „KATYŃ...OCALIĆ OD ZAPOMNIENIA”

posadzone dla uhonorowania

por. rez. **HIERONIMA CZAJKOWSKIEGO**
ur. 14.VIII.1911 w miejscowości Karłowitzna koło Lubawy
zamordowanego strzałem w tył głowy przez NKWD
w Katyniu w roku 1940.

por. rez. **PIOTRA KUCZYŃSKIEGO**
ur. 28.IV.1901 w Matczu nad Bugiem
zamordowanego strzałem w tył głowy przez NKWD
w Katyniu w roku 1940.

kpt. rez. **KAZIMIERZA KALICKIEGO**
ur. 20.I.1901 we wsi Kazimierzowo w guberni wileńskiej
zamordowanego strzałem w tył głowy przez NKWD
w Charkowie w roku 1940.

por. WP **WITOLDA ZIPSERA**
ur. 15.I.1909 w miejscowości Podzamcze
zamordowanego strzałem w tył głowy przez NKWD
w Charkowie w roku 1940.

kpt. **STEFANA OSMULSKIEGO**
ur. 01.VIII.1899 w Łodzi
zamordowanego strzałem w tył głowy przez NKWD
na Ukrainie w roku 1940.

W naszej prezentacji zawarliśmy dostępną nam wiedzę z zakresu pamiętnych miejsc w Lublinie, związanych z Katyniem. Mamy tę świadomość, że nasze informacje nie są tak szeroko opisane, jak na to zasługują. Tutaj ograniczyliśmy się tylko do miasta Lublin.

Dlatego czekamy na Wasze zdjęcia i opisy miejsc, ludzi i faktów, związanych z tym tragicznym wydarzeniem w naszej historii. Mogą to być również Wasze rodzinne wspomnienia i pamiątki. Nie muszą one ograniczać się tylko do Lublina.

Opublikujemy Wasze materiały i uwagi na forum biblioteki szkolnej. Możecie je również przekazać na lekcjach wychowawczych lub lekcjach historii.